

Welzijn vanuit het dier bezien: samenwerking, leiding, veiligheid!

De hond stamt af van de wolf, dat is een feit. DNA-onderzoek heeft onomstotelijk aangetoond dat de jakhals of dingo (of welke andere diersoort dan ook) met het ontstaan van de hond niets te maken had.

Er is de laatste tijd veel discussie over of we de hond nog wel met de wolf mogen vergelijken. Een logische discussie, want de hond is al sinds eeuwen een onderdeel van de mensenmaatschappij (hoe lang dat is, is ook al weer onderwerp van discussie: de schattingen variëren van zo'n 14.000 jaar tot zelfs 200.000 jaar geleden) en dus een zogenaamde 'gedomesticeerde' diersoort.

Niet in alle opzichten lijkt onze huishond op zijn voorouder de wolf. Maar in heel veel opzichten wél. Zo leeft onze huishond wel degelijk in een roedelverband. Niet per definitie in roedelverband met zijn soortgenoten, maar in elk geval altijd in een roedelverband met ons mensen, met zijn gezin.

Om meer inzicht te krijgen in het gedrag van de huishond in dat roedelverband is het belangrijk te weten hoe en waarom wolven in een roedel leven.

Wolven zijn, net als onze huishonden, sociaal levende dieren. Zij leven in groepsverband en zorgen zo voor elkaars voortbestaan. Ze doen dat door gezamenlijk te jagen, gezamenlijk het territorium te bewaken en gezamenlijk voor de jongen te zorgen. Om deze taken goed te kunnen uitvoeren, moeten ze kunnen samenwerken. En om goed te kunnen samenwerken zijn er duidelijke regels nodig - als iedereen maar doet waar hij/zij zin in heeft, wordt het een ongecontroleerde puinhoop.

Daarom heerst er binnen een roedel een duidelijke rangorde, ook al omdat dit onderlinge conflicten voorkomt (conflicten binnen de eigen roedel zijn verspilling van energie, zorgen voor onrust en onveiligheid, en zijn dus de moeite van het voorkomen waard). In een roedel is er daarom sprake van een zogenaamde 'dominant' - de nummer 1 - en daarna komt nr. 2, 3, 4 enzovoort. De dominant is de roedelleider, de meest zelfverzekerde van het stel. Deze leider zorgt voor de rust en de veiligheid binnen de roedel.

De dominant (roedelleider) zal zelden of nooit fysiek of verbaal straffen (corrigeren). Hij of zij zal duidelijk maken wat hij wil (en niet wil) door middel van houding en gedrag. Immers, als je direct klaar staat om uit te vallen of te vechten ben je alles behalve zelfverzekerd (dit is bij ons mensen niets anders). Binnen een wolvenroedel heerst orde en rust en vooral dit draagt bij aan het gevoel van veiligheid voor de overige roedelleden.

De dominant (de roedelleider) kan overigens best de leiding van bepaalde taken aan een lagere overlaten, maar dit gebeurt altijd met toestemming van de roedelleider. Ook in onze maatschappij geven mensen soms de leiding over aan hun hond (denk hierbij maar aan waak- en verdedigingshonden, reddingshonden of blindengeleidehonden). Dit kan alleen maar als de menselijke roedelleider hier toestemming voor heeft gegeven: deze werkhonden nemen op commando de leiding over en beëindigen dit ook weer op commando.

Nu naar onze huishonden, waarvan de meeste qua uiterlijk niet meer lijken op hun voorvader de wolf. Maar van binnenuit leeft onze huishond wel nog altijd met zijn wolvenverleden en ook nog steeds in een roedel, namelijk ons gezin.

Als wij willen dat de hond een fijn 'gezinslid' wordt en zich gedraagt zoals wij dat fijn vinden (en zij ook), dan zullen we honds moeten gaan denken. Onze hond heeft net als de wolf leiding van een dominant nodig. Krijgt hij dat niet, dan zal hij/zij genoodzaakt zijn die rol op zich te nemen. Dit zit nou eenmaal in het systeem van de hond en dat kunnen wij mensen niet veranderen.

Heb je een zelfverzekerde hond, dan zal deze de leiding op zich nemen zonder dat dit tot conflicten binnen de roedel (het gezin) zal leiden. Deze honden zijn namelijk vaak heel tolerant naar de lagere in de roedel.

Heb je echter een onzekere hond, dan zal dit al gauw tot problemen kunnen leiden. Deze hond zal vanuit onzekerheid vaak agressie inzetten. Niet alleen om de roedel veilig te houden voor invloeden van buitenaf, maar ook binnen het gezin kunnen er problemen ontstaan.

De hond die gedwongen wordt om roedelleider te worden terwijl hij/zij daar eigenlijk niet geschikt voor is, kan bijvoorbeeld gaan bepalen wie er op visite mag komen en wie niet. In het ergste geval zal hij de gezinsleden corrigeren als zij iets doen wat hem/haar niet bevalt. Hoe raar het ook klinkt: er is nog steeds niets mis met deze hond. De hond doet gewoon wat hij vanuit zijn hond-zijn moet doen, namelijk de roedel in leven houden. Wel is er van alles mis in de communicatie tussen mens en hond.

Voor ieder levend wezen is duidelijkheid, weten waar je staat en je beschermd voelen, van groot belang voor het welzijn. Er kan ongewenst gedrag ontstaan als een angstige hond geen of onvoldoende leiding krijgt.

Stemmingsoverdracht

In een roedel nemen de lagere dieren de stemming en het gedrag van de hogere dieren over.

Dit betekent het volgende:

Als je een pup/hond in huis neemt en deze ziet jou als hogere, dan leert hij van jou op welke manier je hoort te communiceren met roedelgenoten en buitenstaanders.

Als jij de hond gaat opvoeden d.m.v. agressie, dan leer je de hond dat dit een geaccepteerd communicatiemiddel is in de roedel.

Een vergelijk van mensengedrag omgezet naar hondengedrag:

De mens: geeft een verbale correctie d.m.v. stemverheffing en boos praten

De hond: blaft aan en/of gromt

De mens: bedreigt door boos en strak aan te kijken

De hond: bedreigt en fixeert

De mens: geeft een tik, een ruk aan de riem, pak de hond in de nek enz.

De hond: bijt (hij heeft namelijk geen handjes dus als de hond een fysieke correctie geeft heeft hij enkel zijn bek ter beschikking)

De mens vindt al het bovengenoemde handelen van mensen heel normaal en eigenlijk totaal niet agressief, maar als de hond hetzelfde doet is hij ineens vals en onbetrouwbaar.

Vreemd nietwaar, dit meten met twee maten?

Gelukkig hebben honden veel meer zelfbeheersing en zijn ze lang niet zo agressief als mensen, anders zag het er niet best voor ons uit.

Wees eerlijk en bedenk eens eerlijk hoe jij met je hond omgaat!

Een roedelleider hoort je te beschermen, daar hoor je veilig bij te zijn. Dat moet dus niet de toediener van pijn en/of schrik zijn.